A°. 1856. N°. 221.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

WOENSDAG 17 SEPTEMBER.

Buitenland.

PETERSBURG den 8 september.

Het reeds kortelijk vermeld Keizerlijk manifest, bij gelegenheid der krooning uitgevaardigd, is thans in zijn geheel bekend. Na den aanloop daarvan en hetgene tot de herinneringsmedailles betrekking heeft, welke aan alle deelnemers aan den jongsten oorlog verleend worden, betuigt de Keizer zijnen plegtigen dank aan de militairen, de militie, die overal als een eenig man is opgestaan, de geestelijkheid, den adel, den handelstand en de fabriekanten, aan allen met één woord, die zulke groote en edele offers aan het bedreigde vaderland gebragt en allen gelijk regt op zijne erkentelijkheid hebben, terwijl hij voor de geheele Natie Gods zegen afsmeekt, in de hoop dat het hem weldra vergund moge worden tot zelfs de laatste sporen der algemeene en bijzondere rampen uit te wisschen, welke Rusland zoo waardiglijk heeft doorgestaan. En dan luidt het verder:

Om dat geheiligd doel te bereiken begint de Keizer met groote vrijdommen toe te staan aan de gouvernementen van Tauris, Kherson, Ekaterinoslow en Archangel, alsmede aan de geheele kust der Baltische Zee, en in het algemeen aan al die gouvernementen welke den last der jongste veldtogten het zwaarste gedragen hebben. Bovendien, en met het doel om den kring zijner weldadigheid zoo veel mogelijk uit te breiden, heeft Z. M ook aan het gansche Keizerrijk de weldaden van een algemeenen maatregel verleend, welks gewigt alleen met de uitgebreidheid waarover hij zich uitstrekt kan vergeleken worden. Gevolgelijk ontslaat de Keizer geheel Rusland van alle verpligting tot militaire aanwerving en opschrijving gedurende vier achtereenvolgende jaren, tenzij, wat God verhoede! de noodzakelijkheid des oorlogs deze beschikking hinderpalen in den weg mogt leggen. Aan hetzelfde denkbeeld getrouw schrijft de Keizer, in zijne bezorgdheid voor het welzijn zijner onderdanen, den Minister van finantien voor, onverwijld eene nieuwe herschatting te doen plaats grijpen, ten einde de hoofdelijke belasting naar billijkheid te verdeelen, die op onregelmatige wijze op sommige klassen zou kunnen drukken, wier aantal, op meerder of minder gevoelige wijze, door den oorlog en door de besmettelijke ziekten die onder haar meer bijzonder geheerscht hebben, verminderd is. Voorts beveelt Z. M. dat verschillende achterstallige belastingen, het totaal waarvan niet minder dan 24 millioen zilveren roebels beloopt, alsmede de geldboeten, genadiglijk aan hen die daaraan onderworpen zijn kwijtgescholden worden. Eindelijk schaft de Keizer, bij dezelfde beschikking, de belasting af, welke tot hiertoe op de buitenlandsche paspoorten geheven werd, alleen met behoud van een zegelregt, ten behoeve der invalieden.

Zijne goedertierenheid al verder op de schuldigen toepassende, die door de openbare regtbanken veroordeeld zijn, verleent de Keizer aan alle berouwhebbende misdadigers, en wier gedrag na hunne veroordeeling onberispelijk geweest is, of geheele vrijstelling of eene aanmerkelijke vermindering hunner straffen. Wat de politieke veroordeelden betreft, zoowel die welke tot de in verschillende tijdperken in Rusland ontdekte geheime genootschappen behoord hebben, als die welke aan den Poolschen opstand van 1831 hebben deelgenomen, beveelt de Keizer dat het lot der eerstgenoemden in de plaatsen hunner verbanning aanmerkelijk worde verzacht, en dat de anderen de vrijheid verkrijgen om zich in de binnenste gouvernementen des Rijks te vestigen, en voor de overigen dat zij geheel aan de vrijheid worden teruggegeven, met verlof om hunne woonplaatsen naar goedvinden in al de steden des Rijks of van het Koningrijk Polen te vestigen, met uitzondering der beide hoofdsteden Moskou en Petersburg. Eindelijk, om zijne goedertierenheid de kroon op te zetten, verwaardigt zich de Keizer aan alle begenadigde politieke veroordeelden hunne adeldomsregten toe te staan, alsmede aan hunne wettige na de veroordeeling hunner ouders geboren kinderen, het zij deze overleden of nog in leven zijn.

Begeerig de weldaden, die hij aan zijne Volkeren bij gelegenheid zijner krooning verleent, tot de uiterste einden zijns Rijks uit te strekken, heeft de Keizer bovendien aan de bevolkingen zijner westelijke provincien bijzonder belangrijke gunsten verleend. Bij twee afzonderlijke ukases, aan den besturenden Senaat gerigt, herroept hij den tijdelijken wetgevenden maatregel, die het in dienst treden van den adel der gouvernementen Wilna, Kovno, Grodno, Mirks, Volhynie, Podolië en Kiew regelde. Voortaan zullen de voorwaarden der openbare dienst in de westelijke provincien dezelfde als de bestaande voor de ingezetenen van al de overige gedeelten des Rijks wezen.

Zr. Ms. onderdanen die tot de Israëlitische geloofsbelijdenis behooren zijn insgelijks de voorwerpen der edelmoedige goedertierenheid des Keizers geweest, die goedgevonden heeft hen van de bijzondere lasten te ontslaan, welke de recrutering tot hiertoe op hen deed drukken. — Eindelijk zullen de kinderen der soldaten, matrozen enz., die gedurende den dienstijd hunner vaders geboren zijn en tot hiertoe het leger toebehoorden, van nu af aan hunne ouders worden teruggegeven en in zoodanig beroep kunnen treden als het hun goed zal dunken te kiezen.

Het manifest behelst bovendien nog een aantal vrijstellingen en gunsten van ondergeschikt belang.

— De heer *B. Cheremetieff* is tot minister der Rijks domeinen benoemd, ter vervanging van graaf *Kisseleff*, wien de ambassade te Parijs is opgedragen. Prins *Bariatijnski*, die zich in den Aziatischen oorlog onderscheiden heeft, is, als opvolger van den generaal *Muravieff*, tot generaal en chef en stadhouder des Keizers in den Kaukasus verheven.

— De dagbladen deelen vele bijzonderheden mede aangaande de aardbeving, die den 11 julij de stad Schemakha in den Kaukasus heeft geteisterd. Na een zeer heeten morgen, terwijl de wind van tijd tot tijd de lucht in beweging bragt, zonder die te bekoelen, waarbij de stralenlooze zon als een gloeijende vuurbol aan den hemel stond, en menschen en dieren een gevoel van ongesteldheid aan den dag legden, ontstond plotseling een hevige schok, door een dof geluid voorafgegaan. Die schok duurde niet langer dan 30 seconden, maar was zoo hevig dat ruim driehonderd huizen en meer dan honderd winkels geheel omvergeworpen en vernield, of zoo zwaar beschadigd zijn dat zij geheel vernieuwd zullen moeten worden.

— Een zeldzame vond, onlangs in het dorp Alexandropol, in het gouvernement Ekatherinoslow, gedaan, heeft alle Russische archeologen in beweging gebragt. Het is namelijk den directeur van het museum te Kertch en den beroemden archeoloog *Soueljeff* gelukt, in het binnenste van eenen daar aanwezigen heuvel van 39 archinen hoog de catacomben der Scytische Koningen te ontdekken. Onnoemelijke schatten van goud-, zilver- en bronswerk zijn te voorschijn gebragt. Behalve de buitengewone verrijking der Russische museums aan Scytische zeldzaamheden, is thans het bestaan van Gherros, het Necropolis der Scytische Koningen, waarvan *Herodotus* gewaagt, voor goed bewezen.

[illegible] den 15 september.

Heden heeft alhier eene Chartistische demonstratie plaats gegrepen. Duizenden personen begaven zich in optogt naar Finsbury-Square, waar zij den heer *Frost* een adres aanboden. Alles liep rustig af. Er was geene politie op de verzamelplaats.

— De *Times* verhaalt dat aan boord van het transportschip *Tudor*, hetwelk de manschappen van het Italiaansch legioen die naar Amerika gezonden worden naar Liverpool overbragt, het volgende gebeurd is: Terwijl het schip in het gezigt der Siciliaansche kust was, wendde een officier, met name *Anghea*, bij wien reeds vroeger sporen van geestverbijstering waren opgemerkt, alle pogingen aan om de soldaten te bewegen het schip naar die kust te sturen, in de dwaze hoop van aldaar een opstand te verwekken en naar Italië terug te kunnen keeren. Die poging is mislukt, naardien de soldaten er de voorkeur aan gaven hunne fortuin in Amerika te gaan beproeven; de officier is in verzekerde bewaring gesteld en de zaak zal nader onderzocht worden, alvorens de togt wordt voortgezet.

— De stoomboot *Africa* heeft gisteren te Liverpool berigten uit New-York aangebragt van den 3 dezer, meldende dat de begrooting voor het leger met 101 tegen 98 stemmen is goedgekeurd, met voorbehoud van het vraagstuk van Kansas. De President had besloten zich tegen elk plan van inval in Kansas te verzetten.

Deze uitslag der stemming wordt door sommigen aan het verbond tusschen de aanhangers der heeren *Buchanan* en *Fillmore*, als kandidaten voor het presidentschap, tegen de partij van den heer *Fremont* toegeschreven. Anderen schrijven dien eerder aan de vrees toe, welke door de afdanking van het werkvolk op de marinewerven van den Staat was ingeboezemd.

De stad Leon in Nicaragua is thans geheel aan de vijanden des generaals *Walker* onderworpen, wien het volstrekt ondoenlijk is weder in haar bezit te geraken. Alle berigten stemmen hierin overeen, dat de partij van *Rivas* veel talrijker dan die van *Walker* is, en dat al de overige Staten van Centraal Amerika zich bij den eerstgenoemden voegen zullen, zoodra het jaargetijde hun vergunnen zal hunne troepen in het veld te brengen.

— Met de te Southampton gearriveerde stoomboot *Atrato* heeft men berigten uit Westindië en de havens der Stille Zuidzee. In Chili heerschte rust en hield men zich druk met de verkiezingen bezig. Te San Jago had zich eene maatschappij tot uitbreiding van het openbaar onderwijs gevormd. In Peru werd men door het gerucht verontrust dat de naar Chili uitgeweken Peruvianen eene expeditie in den zin hadden, welk gerucht aanvankelijk hierdoor bevestigd scheen te worden, dat de Peruviaansche Minister te Valparaiso zijne Regering verwittigd had hoe de generaals *Echenique*, *Lafuente* en anderen zich ter scheep naar de kust van Peru begeven hadden, met het doel om zich aan de spits eener tegenomwenteling te stellen. Later is het echter gebleken dat die generaals Valparaiso niet hebben verlaten.

PARIJS den 15 september.

Nadat mons. *de Salinis*, aartsbisschop van Auch, ll. dingsdag te Bayonne was aangekomen, begaf hij zich den volgenden dag naar Biarritz, om den Keizer en de Keizerin zijne hulde te brengen, des namiddags kwam hij te Bayonne terug om weder naar Eaux-Bonnes terug te reizen.

In den nacht van zaturdag op zondag der vorige week was het aantal vreemdelingen te Biarritz zoo groot, dat verscheiden personen, bij gebrek aan logement, in rijtuigen overnachtten.

Op eene verre wandeling, welke HH. MM. dezer dagen hadden ondernomen, werden zij door eene regenbui overvallen, waarop verschillende personen zich haastten hun hunne parapluien aan te bieden, waarvoor de Keizer en de Keizerin hartelijken dank betuigden, terwijl zij vrij nat op de villa terugkwamen.

Op last des Keizers is prins *Adalbert* van Beijeren en zijne jeugdige echtgenoote te Bayonne dezelfde eer bewezen als aan Fransche Prinsen.

Men zegt, dat de graaf *von Hatzfeld*, de Pruissische minister bij het Fransche Hof, door den Keizer is uitgenoodigd eenige dagen te Biarritz te komen doorbrengen.

De heer *von Kisseleff* wordt vóór het einde dezer maand alhier verwacht.

— Volgens brieven uit Noorwegen, is prins *Napoleon* daar met groote onderscheiding ontvangen. De Keizer moet zeer verblijd zijn over het onthaal, dat zijn Neef niet alleen in de hooge kringen, maar ook van wege de bevolking te beurt valt.

— Van wege het Ministerie van finantien is eene commissie benoemd, om geschikte middelen te beramen tot bestrijding der slechte gevolgen van de geldcrisis en inzonderheid om den sedert eenigen tijd steeds toenemenden aankoop op speculatie van zilvergeld te beperken.

— De Gouverneur-Generaal van Algerië moet aan de Regering geschreven hebben, dat hij het noodig achtte de expeditie tegen de Kabylen zoo spoedig mogelijk te ondernemen; desniettegenstaande zal die expeditie niet vóór het begin des volgenden jaars kunnen plaats grijpen.

— Volgens de laatste telling bedroeg de bevolking der stad Bordeaux 149,928 zielen, terwijl die in 1851 niet meer dan 130,927 en in 1841 nog slechts 104,000 zielen bedroeg, en dus in den tijd van 15 jaren met bijna 46,000 zielen is vermeerderd.

— Reeds sedert geruimen tijd sprak het gerucht te Rome van verdeeldheid tusschen den kardinaal *Antonelli*, den secretaris van Staat, en monsr. *Ferraris*, den minister van finantien, wat echter door de *Univers* werd tegengesproken. Thans wordt evenwel uit Rome gemeld, dat er sprake is van de aftreding van den Minister van finantien, die zijne portefeuille zou afstaan aan monsr. *Narducci*.

— Uit Galatz wordt aan de *Corriere Italiano* gemeld, dat de commissie voor de bepaling der grenzen aan de respective Regeringen de zorg heeft overgelaten om het vraagstuk van Bolgrad ten einde te brengen. Het schijnt dat men wegens verschil van gevoelen, dat zich te Konstantinopel heeft opgedaan, zich mede heeft moeten refereren aan de Regeringen voor de zamenroeping der nationale divans in de Vorstendommen.

— Uit Madrid wordt gemeld, dat de nieuwe Spaansche Constitutie van den 20 tot den 25 dezer zal worden afgekondigd; de heer *Rios Rosas* zou hebben gezegepraald over de door de reactionnaire partij opgeworpen moeijelijkheden, zoodat de Constitutie van 1845 zou worden gewijzigd overeenkomstig het programma van dien Minister, te weten: het geven van waarborgen aan de openbare vrijheid en te gelijker tijd het versterken der Koninklijke magt. Men verzekert dat de verdeeldheid, welke tusschen de leden der Koninklijke familie is ontstaan, tot regtsgedingen aanleiding zal geven, waaromtrent eerlang meer bekend zou worden, even als aangaande de krachtige pogingen welke in hooge kringen zijn aangewend, om *O'Donnell* het gezag te ontnemen.

Een telegrafisch berigt uit Madrid van gisteren meldt, dat de Regering het volkomen eens is over het constitutionele vraagstuk en dat de generaal *Urbistondo* is benoemd tot kapitein-generaal van Andaluzië.

KEULEN den 15 september.

De Prins van Pruissen is laatstleden zaturdag avond uit de provincie Pruissen te Berlijn teruggekeerd, terwijl de Koning gisteren te Schirwindt op de Poolsche grenzen de inwijding der nieuw gebouwde Evangelische kerk zou bijwonen en van daar naar Koningsbergen wederkeeren. De zoon van prins *Albert* van Pruissen is den 5 dezer, onder den naam van Graaf van Meurs, te Christiania in Noorwegen gearriveerd.

— In de derde vergadering van den Evangelischen Kerkdag te Lubeck, den 11 dezer gehouden, heeft dr. *Wichern* eene zeer belangrijke voordragt gehouden over de dienst der vrouwen in de Evangelische Kerk. Ook werd het berigt van het centraal committé voor binnenlandsche zending gelezen.

— Te Hamburg maakt, zegt een dagblad, het volgend bijna ongeloofelijk voorval het onderwerp van veler gesprek uit: Onlangs meldde zich een vreemdeling bij een bankiershuis dier stad aan, om betaling van een wisselbrief van 2000 dubbele louis d'or te verkrijgen, en ontving 10,000 daalders te veel. Eerst toen hij in zijn logement was teruggekeerd ontdekte hij de dwaling en haastte zich naar het hoofd van het huis, om hem het gebeurde te verhalen. „Ik heb," zeide hij, „van uwen kassier 10,000 daalders meer ontvangen dan mij toekwam." De bankier zag hem ernstig aan en zeide op vasten toon: „Dat is onmogelijk." — „En echter is het zoo, gelijk

gij ziet," hernam de vreemdeling, hem de ontvangen waarde vertoonende, „ uw kassier heeft zich vergist." — „ Het is niet mogelijk," hervatte de bankier, met nog meer vastheid, „ neem uwe louizen terug, op mijne bureaux vergist men zich nooit." En zich nu tot zijnen boekhouder wendende beval hij dezen 10,000 daalders op het passief van het huis te boeken, met bijvoeging dat de kassier geen woord van verwijt hooren zou. Voor de eer der naauwkeurigheid van zijn huis, opdat men niet zou kunnen zeggen dat aldaar vergissingen plaats hebben, offerde derhalve die bankier, met de koelbloedige vastberadenheid der oude Romeinen, persoonlijk 10,000 daalders op.

— Brieven uit Weenen zeggen dat de stand der Napelsche zaken meer duidelijk begint te worden. Het tweede antwoord des Konings op de nota der Kabinetten van Parijs en Londen is wel meer gematigd dan het eerste geweest, maar echter geenszins genoegzaam om die Kabinetten te bevredigen, weshalve zij blijven aandringen op de noodzakelijkheid dat het Napelsche Hof onvoorwaardelijk aan de in hunne nota ontwikkelde verlangens voldoe. En de door die Hoven voorgestelde hervormingen zijn niet uitsluitend van politieken en administratieven aard, maar hebben ook de stoffelijke welvaart van het Rijk der Beide Siciliën op het oog, van welks handel en nijverheid zij de ontwikkeling wenschen. In zijn tweede antwoord gaf koning *Ferdinand* te verstaan dat hij tot eenige inwilligingen niet ongenegen was, maar dat de waardigheid zijner Kroon hem den schijn verbood van voor vreemde magten te wijken. Men is dus verlangende te weten welk antwoord hij op de herhaalde eischen van Engeland en Frankrijk geven zal. Intusschen verzekert men te Weenen dat de schuld niet aan Oostenrijk liggen zal wanneer het tot geene vereffening van het geschil komt. Van den aanvang af heeft toch graaf *Buol* de volhardingszucht des Konings trachten te buigen en de aanmatigingen der beide Hoven te verminderen, hierin door prins *Petrulla*, den Napelschen ambassadeur te Weenen, loffelijk ondersteund.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 16 september.

Bij Koninklijk besluit is benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Venray c. a. de heer *J. H. Sassen*, thans ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Tegelen.

— De Minister van Oorlog heeft bepaald dat, in geval van ziekte of korte afwezigheid van den generaal, de chef van den staf, uit naam en dus op last van den generaal, alle loopende zaken van de dienst zal afdoen.

— In de residentie is aangekomen de heer mr. *van der Does de Willebois*, nieuw benoemd commissaris des Konings in de provincie Limburg, om in handen van Z. M. den Koning den gevorderden ambtseed af te leggen.

— De toevloed van buiten deze stad, die zich gisteren, ter gelegenheid van de opening der Kamers in de residentie bevond, overtrof dien van sedert eenige jaren. Alle logementen waren vervuld met bezoekers.

— Men verneemt, dat de weleerwaarde heer *Meulemans*, predikant te Scheveningen, zijn emeritaat heeft verzocht.

— Heden morgen ten 9 ure hebben de troepen van het garnizoen, alsmede het bataillon jagers van Leyden, en het bataillon van het 6de regement in garnizoen te Delft, die met den spoortrein herwaarts waren gekomen, zich in de Maliebaan vereenigd, van waar zij, onder het kommando van den generaal-majoor *Duycker*, naar de vlakte van Waalsdorp zijn gemarcheerd, om oefeningen in de linie-school uit te voeren. Morgen zullen zij zich aldaar weder vereenigen.

Staten-Generaal.

EERSTE KAMER. — *Zitting van dingsdag 16 september.*

De Voorzitter benoemt twee commissien, tot onderzoek der geloofsbrieven van de nieuw benoemde leden, als bestaande: 1°, uit de heeren *van Heeckeren*, *van Swinderen* en *Regout*, voor de geloofsbrieven der heeren *van Dam van Isselt*, *Hartevelt*, *Blankenheym*, *'t Hooft van Benthuizen*, *van Beeck Vollenhoven*, *Loopuyt* en *van Wessem*, en 2°, uit de heeren *van Rijckevorsel*, *Bosch van Drakestein* en *van Goltstein van Oldenaller*, voor de geloofsbrieven der heeren *d'Ablaing van Giessenburg*, *van Sasse van IJsselt*, *van den Dries*, *de Vos van Steenwijk*, *Tonckens*, *Beerenbroek*, *van Andringa de Kempenaer* en *van Meeuwen*.

De zitting wordt geschorst, om die commissien in staat te stellen, de geloofsbrieven te onderzoeken. De zitting heropend zijnde, brengen die commissien, bij monde van de heeren *van Heeckeren* en *van Rijckevorsel*, rapport uit, stellende zij voor, al de leden toe te laten, met uitzondering der heeren *van Wessem* en *van Meeuwen*, die voor alsnog het bewijs hunner eedsaflegging niet hebben toegezonden. — Hiertoe besloten zijnde, worden de nieuw benoemde leden door den griffier binnengeleid en nemen zij zitting.

De Voorzitter zegt hierop het volgende:

„ Zoo zijt gij, mijnheeren, die in dit jaar door de Staten uwer provincien tot leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal zijt herkozen, ook nu weder als leden dezer vergadering toegelaten. Bijzonder aangenaam is het mij, u te dezer plaatse weder tegenwoordig te mogen zien, en vereerend is voor mij, als voorzitter, de taak, zoowel u, mijnheeren, als ook die leden, welke voor het eerst als leden in deze vergadering zitting hebben genomen, te begroeten en het welkom te mogen toeroepen. Het worde aan u allen vergund, mijnheeren, de aan u opgedragen taak met genoegen te volbrengen en nog lang in deze Kamer ten algemeenen nutte werkzaam te mogen zijn. Mijnheeren, zeer geachte medeleden van deze Eerste Kamer! voor de zesde maal heeft het aan onzen geëerbiedigden en beminden Koning behaagd, op de voordragt van den Raad van Ministers, het voorzitterschap dezer Kamer aan mij op te dragen. Niet minder dan bevorens is het mij een zeer aangename pligt, in deze vergadering mijne erkentelijkheid daarvoor openlijk te betuigen. Het steeds als eene zeer bijzondere eer beschouwende, voorzitter van deze zoo aanzienlijke vergadering te mogen zijn, stel ik het op zeer hoogen prijs dit blijk van 's Konings vertrouwen bij vernieuwing te hebben mogen bekomen. Hoe meer ik echter dit gunstbewijs waardeer, des te inniger besef ik ook de gewigtige en moeijelijke pligten, welke voor mij daarvan het gevolg zullen zijn; doch, mijnheeren, ik reken op uwe hulp en bijstand. Wilt mij, als uwen voorzitter, weder welwillend ontvangen en moge het mij te beurt vallen de blijken daarvan op nieuw te ondervinden. Vereert mij voortdurend met uwe toegevendheid en uw vertrouwen, ik zal er u regt dankbaar voor zijn. Mijn ernstig streven zal wezen alles aan te wenden om de mij opgelegde taak zoo veel mogelijk naar den eisch te volbrengen. Daartoe onze werkzaamheden geleidelijk te regelen, onze openbare beraadslagingen naar uwen wensch te leiden en mij stiptelijk te gedragen naar de voorschriften der Grondwet en van ons reglement van orde. Wij gaan een belangrijk tijdperk te gemoet, mijnheeren, in de laatste Zitting is door bijzondere omstandigheden veel onafgedaan gelaten; vele en daaronder zeer belangrijke ontwerpen van wet zullen nu met onafgedaan geblevene aan de overweging der Staten-Generaal worden onderworpen. Ook voor ons, mijnheeren, kunnen daaruit gewigtige werkzaamheden voortvloeijen. Grijpen wij dan allen te zamen met moed onze taak weder op, verligten wij ons die door onderlinge welwillendheid en toegevendheid, en moge God ook ons werk met zijnen dierbaren zegen bekroonen en daarvan heil voor Koning en Vaderland het gevolg zijn! Met dezen wensch, mijnheeren, verklaar ik de mij opgelegde taak van voorzitter te hebben aanvaard."

Op voorstel van den heer *van Nispen van Pannerden* wordt besloten, deze aanspraak te doen drukken en ronddeelen.

Na mededeeling van onderscheiden ingekomen stukken, betreffende de jongste ministeriële wijzigingen en andere, benoemt de Voorzitter tot leden der commissie voor de verzoekschriften de heeren *Insinger*, *van der Lecq de Clercq*, *Hartevelt*, *Cremers* en .... In handen dier commissie wordt gesteld een aantal ingekomen adressen, waaronder 117 van Gemeenteraden, die hunne adhaesie inzenden op het adres van den Gemeenteraad van Amsterdam aan den Koning, omtrent de belasting op het gedistilleerd.

De Voorzitter stelt voor, de Troonrede, gisteren door Z. M. den Koning uitgesproken, door een adres te beantwoorden.

Men gaat vervolgens over tot het trekken der afdeelingen, waarna de leden zich naar de sectien begeven, tot het benoemen van voorzitters, ondervoorzitters en leden der commissie voor het adres in antwoord op de Troonrede.

De zitting is daarna gescheiden.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van dingsdag 16 september.*

De heer *Anemaet*, als oudste lid der Kamer, opent deze zitting en geeft te kennen, dat, behalve de heeren *Duymaer van Twist*, *Schimmelpenninck van der Oye* en *Dommer van Poldersveldt*, al de nieuw gekozen leden hunne geloofsbrieven hebben ingediend. Naar aanleiding van art. 3 van het reglement van orde gaat bij over tot benoeming van twee commissien, elk van drie leden, om zich met het onderzoek dier geloofsbrieven bezig te houden. Tot leden der eerste commissie worden door hem benoemd de heeren *van der Linden*, *Taets van Amerongen* en *Meeussen*, voor zooveel betreft de leden, gekozen in de hoofdkiesdistricten Groningen, Appingadam, Assen, Leeuwarden, Sneek, Steenwijk, Zwolle, Almelo, Deventer, Arnhem, Amersfoort, Utrecht, Hoorn, Alkmaar en Amsterdam; tot leden der tweede commissie worden aangewezen de heeren *Dullert*, *Kien* en *Jespers* voor de geloofsbrieven der leden, gekozen in de hoofdkiesdistricten Leyden, Gouda, Delft, Rotterdam, 's Gravenhage, Dordrecht, Gorinchem, Middelburg, Goes, Breda, Tilburg, Eindhoven, Maastricht, Roermond, Boxmeer en 's Hertogenbosch. Hij noodigt de commissien vervolgens uit thans te willen overgaan tot volbrenging harer taak, ten einde in de zitting van morgen ten 11 ure hare verslagen uit te brengen.

Tot dien tijd wordt de vergadering gescheiden.

ROTTERDAM den 16 september.

Directeuren der Vereeniging voor Volksvlijt, te Amsterdam, hebben aan de verschillende genootschappen van kunsten en wetenschappen eene circulaire gezonden, waarvan het voorname doel is om meer algemeen bekend te maken wat zij met de stichting van het Paleis voor Volksvlijt op het oog hebben, namelijk de bijeenbrenging en tentoonstelling van vele belangrijke voorwerpen, die thans door minder geschikte plaatsing of mindere bekendheid weinig nut opleveren.

— Aangaande de gedachtenisviering van mr. *Willem Bilderdijk* te Amsterdam verneemt men nog, dat tot bijwoning van dit feest uitnoodigingen zijn gerigt aan de letterkundigen in Nederland en België, alsmede aan de vertegenwoordigers der met de poëzy verwante muziek- en schilderkunst; dat behalve de feestrede, te houden door den heer mr. *I. da Costa*, eene voordragt zal plaats hebben van eenige van *Bilderdijks* werken, waarvan de keuze zoodanig is, dat de genres van poëzy, door *Bilderdijk* beoefend, daarbij zoo veel mogelijk vertegenwoordigd zullen worden. Ten slotte zal ook eene muzikale compositie van den heer *G. A. Heinze* ten gehoore worden gebragt, waarvan de tekst is vervaardigd door den heer *H. J. Schimmel*, bij welker uitvoering de voornaamste dilettanten uit Amsterdam en Rotterdam en de liedertafels *Eutonia* en *Euterpe* hunne medewerking hebben toegezegd.

— Naar men verneemt zijn bij de Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid aan de vroeger voorwaardelijk bekroonde stukken de zilveren medaille toegewezen, als: aan de heeren *Metzler en Basting* te Amsterdam, voor ingezonden proeven van kleurendruk. Voorts almede de zilveren medaille aan de handschoenenfabriek van *A. van Berkel*, onder beheer van *H. P. van der Mandele* te Delft, voor ingezonden glacé handschoenen van inlandsch bereid leder.

— Ll. donderdag is op de kleine hoeve van *C. O.*, onder de gemeente Baarland, provincie Zeeland, brand ontstaan, waardoor de gebouwen, niettegenstaande spoedig aangebragte hulp, geheel in de asch zijn gelegd.

— Bij de Kamer van koophandel en fabrieken te 's Hertogenbosch is het plan ontvangen van een Luiksch-Limburgschen spoorweg, van Luik over Tongeren naar Bilsen of Hasselt, reeds door de Belgische Kamers toegestaan, met vrijlating aan het Gouvernement, om het tracé op Bilsen of op Hasselt toe te staan van een van beide laatstgemelde plaatsen. Die spoorweg zou worden voortgezet langs Eindhoven naar 's Hertogenbosch. De medewerking der Kamer wordt verzocht, ten einde de Belgische Regering te doen besluiten, om aan de linie over Bilsen als de kortste en regtste de voorkeur te geven.

— De commissie voor het gedenkteeken, onlangs op het kerkhof *Eik en Duinen*, nabij 's Gravenhage, ter nagedachtenis van wijlen den vice-admiraal *J. C. Rijk* opgerigt en waarvan de beeldhouwer *Frans J. R. Donkers* R. Hz., te Hertogenbosch, de ontwerper en vervaardiger is, heeft dien kunstenaar als bewijs van dank en hulde een fraaijen zilveren beker ten geschenke gezonden, met een daarbij gevoegd diploma, zeer kunstig op parkement geschreven.

— Morgen wordt de nieuwe burgemeester van Loon op Zand aldaar plegtig ingehaald, en zijn zeer vele toebereidselen gemaakt om zijn ed. feestelijk te ontvangen.

— De laatste prijzen van verschillende levensmiddelen waren te Waalwijk: 1 mud tarwe *f* 14; 1 mud rogge *f* 8 a *f* 9; 2 pond roggebrood 22 cent; 1 mud aardappelen *f* 1. 25 a *f* 1. 50; 1 pond boter 80 a 90 cent; 1 pond vleesch 55 a 60 cent; 1 pond spek 70 cent.

— Tusschen ll. vrijdag en zaturdag nacht is er te Mook, door een klein togtvenstertje, hetwelk in de groote ramen gemaakt was, in de R. K. kerk ingebroken. De dieven hebben drie zwaar vergulde kelken, eenig goud en zilver, benevens verscheidene andere voorwerpen van waarde geroofd. Tot nog toe is men de daders niet op het spoor.

— Tusschen ll. zaturdag en zondag nacht brak brand uit te Oldenzaal in een door vier gezinnen bewoond huis; de bewoners hebben zich, gedeeltelijk ongekleed, moeten redden; het heeft de ijverige brandweer mogen gelukken de aangrenzende woningen te vrijwaren.

— In Twenthe wordt thans eene nieuwe industrie uitgevoerd, zeer ten nadeele van de aldaar gevestigde weverijen. Men poogt namelijk handel te drijven in certificaten van oorsprong, zonder bijlevering der goederen, zoodat er meer calicots met certificaten van oorsprong uitgevoerd zijn dan er worden gefabriceerd. De Kamers van koophandel in die streken hebben op dit misbruik de aandacht gevestigd.

— Met zekerheid meldt men dat de voorloopige concessie tot den aanleg van den Frieschen spoorweg (concessionarissen *Dull* c. s.) is verleend, daar het officiële berigt te Leeuwarden is ontvangen, dat het waarborgkapitaal, groot *f* 250,000, reeds door genoemde heeren ten genoege der Regering is gestort.

— De waterhoogte te Arnhem was den 15 dezer 1,54 el. De Rijnhoogte te Keulen was den 15 dezer 7 voet 6 duim Keulsch peil (7 voet 4½ duim Rijnlandsch).

— Zr. Ms. stoomkorvet MEDUSA, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee *G. Fabius*, is den 21 julij ll. van Batavia te Hong Kong aangekomen, met bestemming naar Japan.

DE OUDE HOOFDPOORT te Rotterdam.

Wat sedert verscheiden jaren verwacht, alleen door verschillende omstandigheden vertraagd was, wekt thans de algemeene aandacht van ingezetenen en reizende vreemdelingen: de oudste der vier waterpoorten, die Rotterdam aan de oevers der Maas eens zag oprijzen, wordt thans gesloopt, nadat gelijk lot reeds jaren geleden de drie andere getroffen had. Die Ooster Oude Hoofdpoort is zoo algemeen bekend, en wat haren uiterlijken vorm betreft ook door penseel en graveerstift zoo dikwijls afgebeeld, dat wij meenen velen genoegen te zullen geven met eene korte herinnering aan hare geschiedenis en bijzonderheden. Wij zullen daarbij van de veronderstelling uitgaan dat zij, — wat toch zeer spoedig het geval zal zijn, — reeds geheel voor het oog is verdwenen.

De vreeselijke brand, die den 10 julij 1563 een aanzienlijk deel der stad in de asch legde, spaarde ook de oude in 1412 gebouwde St. Laurenspoort, ter hoogte der tegenwoordige Roobrug, niet, en wat de vlammen nog daarvan gespaard hadden werd in 1578 weggebroken. Nadat het aangeslibt land ter wederzijde der Oude Haven ingetrokken, de stad daardoor aan de zuidzijde uitgebreid, het Oostelijk havenhoofd ter tegenwoordige hoogte geplaatst, en tot de stichting der koopmansbeurs op den grond van het vroegere bolwerk, waar nu het Zeekantoor is, besloten was, werd de eerste steen der nieuwe poort den 9 junij 1598 gelegd en de opbouw met spoed voltooid. Het hoofdgebouw heeft dus 258 jaren bestaan.

De eigenlijke poort werd, zoowel aan de binnen- als buitenzijde, van blaauwen arduinsteen, naar de Toskaansche orde, gebouwd. Boven de kroonlijst maakte men eene verheven borstwering, met platte pylasters ter wederzijde en daarop geplaatste peervormige puntbollen. Aan de binnenzijde was het paneel dier borstwering vroeger bezet met het in hout uitgebeiteld stads wapen, door twee staande leeuwen gehouden, waaronder dit tweeregelig Latijnsch versje:

Est Leo cunctipotens pulchrae qui moenia portae
Servabit, qua Rotta fluit qua terra viresett.

Dit wapen en ingebeiteld bijschrift zijn, daar de tand des tijds die zwaar had beschadigd, zoodat de leeuwen den voorbijgaanden burger eerder dreigden te verpletteren dan hem langer bescherming te beloven, reeds ten jare 1846 geheel uitgehakt en verdwenen, even als het wapen aan de Maaszijde, dat insgelijks twee leeuwen als tenanten had. Een krijgshaftig manshoofd, lager boven den doorgang uitgehouwen, is echter toen gespaard gebleven. Hooger las men aan de stadszijde dit rijmpje, in den stijl van dien tijd, hetwelk eenige bijzonderheden wegens het leggen van den eersten steen vermeldde:

Den 9 Junii, het wert u claer voortgeseyt,
Heeft ARENT YSBRANTSZ. *oud synde 6 jaren,*
Den eersten grondsteen aan dees nieuw Poort geleyt,
Als V. VAN BEEST *en* S. COUWAEL *Fabrykmees*[*ters*]
waren. 1598.

Terwijl, ter zelfder hoogte, aan de Maaszijde deze woorden van den Psalmist te lezen stonden:

Nisi Dominus custoderit Civitatem,
Frustra vigilat qui custodit eam.

Het vierkant, met leijen gedekt gebouw, ter wederzijde binnen de genoemde borstweringen besloten, werd gedekt met een schuins opgaand dak, aan welks vier zijden zich de wijzerplaten, in even zoo vele kleine dakvensters, bevonden. Boven dit gebouw verhief zich een vierkant torentje, van de Ionische bouworde, in

hetwelk de luiklok hing en op welks voetstuk leeuwenkoppen prijkten, terwijl het geheel in eene vrij hooge ranke spits uitliep, aan wier uiteinde de windvaan was, in den vorm eener haringbuis of soortgelijk scheepje. Aan de rivierzijde sloot zich oudtijds eene barrière of voorpoort aan den uitgang der hoofdpoort aan, maar is in jare 1643 weggebroken. Ook vindt men nog ergens een muur vermeld, met pedestallen en peersgewijze opstaande bollen, aan de westzijde, welke sieraden in 1718 verdwenen zijn. Ter wederzijde der eigenlijke poort waren lagere vleugels aangebragt, ieder met schuins oploopend dak, uit hetwelk drie gedekte dakvensters sprongen. In den westelijken vleugel was een zonnewijzer aangebragt en in beide vleugels ringen en andere sieraden in hardsteen, tusschen de met witte banden afgezette metselsteenen, naar den bouwtrant van dien tijd. Ter wederzijde staken hooge schoorsteenen uit. Aan den oostkant springt een gedeelte van het voormalig bolwerk langs het Oude Hoofd Maaswaarts in. Op oude platen ziet men hier eenige kanonnen buiten de geschutpoorten uitsteken. Maar sedert lang reeds is dit bolwerk in een tuintje herschapen, met een koepel, die een aangenaam uitzigt over de Maas heeft, welk een en ander ten gebruike van den huisbewaarder der maatschappij van assurantie, avarij en zeezaken plagt te strekken, welke maatschappij, in 1720 opgerigt, eenige jaren na hare oprigting boven de Oude Hoofdpoort werd gevestigd, de vergaderkamer van hare directeuren in den oostelijken vleugel van het hoofdgebouw en hare kantoren in een nevengebouw had, dat van latere dagteekening is dan de poort zelve. Langs den westelijken wand der vergaderkamer vermeldden nette tafereelen de namen der directeuren, van den tijd der oprigting af. In het begin van 1848 kocht de maatschappij een eigen gebouw in de Wijnstraat, waar zij sedert hare kantoren vestigde.

Overigens valt van het inwendige des gebouws weinig te zeggen. De kamer, laatstelijk uitsluitend door directeuren der genoemde maatschappij gebezigd, diende oudtijds voor het zeeregt, en die aan de westzijde, bij afwisseling, tot vergaderplaats der hoofdlieden van de bakkers- en schippersgilden, laatstelijk tot kantoor van den verificateur der stedelijke belastingen. Boven den doorgang der poort waren niets dan zolders, op eene van welke het klokkenhuis was. Gelijkstraats waren bergplaatsen, laatstelijk aan directien van stoombooten of anderen verhuurd. De doorgang der poort droeg kennelijk blijken dat op de mogelijke noodzakelijkheid eener defensie gerekend was; onder anderen zag men de sporen eener valdeur, en ook een groot getralied venster aan de binnenzijde, in gemeenschap met het nevengebouw, schijnt hierop gedoeld te hebben. Die voorzorgen kwamen echter, zoo ver wij weten, nooit te pas. Naar vroeger algemeen gebruik werd ook deze poort des avonds op bepaalde uren gesloten, zelfs toen reeds de nog overgebleven poorten aan de landzijde ook des nachts openbleven, tot dat ook zij sedert het voorjaar van 1842 voor den bestendigen doorgang werd opengesteld.

Zoo als bekend is kwam, ten gevolge van het besluit, den 28 junij 1847 door den Raad der stad Rotterdam genomen, en der daarop den 12 julij gevolgde overeenkomst met de Nederlandsche Rhijnspoorwegmaatschappij, de Stedelijke Regering in den aanvang der maand september van dat jaar in geldelijke schikking met het bestuur dier maatschappij, omtrent den afstand der aan de stad toebehoorende en op haar grondgebied gelegen erven, gebouwen enz., begrepen onder de percelen welker onteigening voor den aanleg van den zijtak des Rhijnspoorwegs op Utrecht gevorderd werd. Ook de Oude Hoofdpoort behoorde hiertoe. Doch volgens door den Gemeenteraad in zijne zitting van 26 maart 1856 verleende magtiging, werd kort daarna eene nadere overeenkomst gesloten, bij welke het Oude Hoofd enz. weder bij schikking aan de gemeente werd afgestaan. Met het afbreken van de Oude Hoofdpoort kon dus nu dezer dagen aangevangen worden.

Ten besluite dezer korte historische herinnering herhaalt de steller daarvan, met eenige wijziging, de woorden, eenige jaren geleden bij de behandeling van hetzelfde onderwerp tot een ander doel, door hem gebezigd: „Geene uitgebeitelde leeuwen of hoofden van geharnaste krijgslieden mogen dan voortaan, op deze plek, de bewaking en bescherming der stedelijke belangen meer voor het oog verzinnelijken; het zal, vertrouwen wij, die belangen toch voortdurend aan geene ijverige en getrouwe beschermers ontbreken, en bovenal moge ons vertrouwen en dat van volgende geslachten op Hem gevestigd blijven zonder wiens gunstige bewaring, gelijk de godsdienstige voorvaderen, ook in het opschrift boven deze poort, het openlijk erkenden, alle menschelijke plannen en voorzorgen ijdel zijn."

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 16 September.

OVERLEDEN: J. de Klerk, d., 8 m. — J. Kelderman, weduwenaar, 44 j. — H. van Dijk, weduwenaar van S. Kesterman, 76 j. — C. H. de Vries, d., 2 j. — G. Koster, d., 2 j. — E. Montijn d., 1 j. — W. S. J. Löhr, d., 10 m. — J. F. Engel, z., 2 m. — M. J. Boogaars, d., 2 m. — H. van Boogerijen, z., 3 d. — F. Meijer. d., 1 j.

BEVALLEN: J. Brakkee, geb. Tukker, d. — J. Simons, geb. Vogels, d. — J. E. de Clerc, geb. Blanchard, z. — H. Buddenbaum, geb. de Haas, z. — J. Heinen, geb. Heere, z. — J. Quispel, geb. Overman, z. — C. Kool, geb. de Vries, z.

*** Indien de Persoon van GERRIT VOLGERS, vroeger gewoond hebbende te Haastrecht, zich binnen deze Gemeente bevindt, wordt hij uitgenoodigd om zich aan te melden ter Secretarie alhier, afdeeling Militaire Zaken.

OPENBARE VERKOOPING VAN AANDEELEN
in Maatschappijen van Assurantie enz., in het Notarishuis te Rotterdam,
Dingsdag den 16 September:

N.° 1. Een Half Aandeel, zijnde de Helft van Een Vijf en Dertigste in 35/37 Aandeelen in den Wilhelmina-Polder. In trekgeld *f* 15,000.

Ns. 2—18. Achttien Aandeelen in de Commanditaire Vennootschap, onder de firma van *W. Cores de Vries*, te Batavia, groot *f* 2,500. Uitdeeling over 1855 12 pCt.

N.°	2,	om	105	pCt. opgeh.	N.°	11,	om	105	pCt. opgeh.
»	3,	»	105	» »	»	12,	»	105	» »
»	4,	»	105	» »	»	13,	»	105	» »
»	5,	»	105	» »	»	14,	»	105	» »
»	6,	»	105	» »	»	15,	»	105	» »
»	7,	»	105	» »	»	16,	»	105	» »
»	8,	»	105	» »	»	17,	»	105	» »
»	9,	»	105	» »	»	18,	»	105	» »
»	10,	»	105	» »	»	18 b,	»	104½	» verkocht.

Ns. 19—21. Drie Aandeelen in de Maatschappij van Assurantie, Discontering en Beleening. Nominaal Kapitaal *f* 5000, gefourneerd *f* 375. laatste uitdeeling *f* 55.

N.° 19, om 16 pCt. opgeh. | N.° 21 om 16 pCt. opgeh.
» 20, » 16 » »

N.° 22. Een Aandeel in de Verzekering-Maatschappij, directeuren *Ketelaar en van Dam.* Nominaal Kapitaal *f* 5000, gefourneerd *f* 1000, laatste uitdeeling *f* 100. Om 26 pCt. opgehouden.

Ns. 23—25. Drie Aandeelen in de Assurantie-Maatschappij, directeuren *Trenité en Vink.* Nominaal Kapitaal *f* 5000, gefourneerd *f* 500, laatste uitdeeling *f* 55.

N.° 23, om 19 pCt. opgeh. | N.° 25, om 18½ pCt. opgeh.
» 24, » 19 » »

Ns. 26 en 27. Twee Aandeelen in de Societeit ter Verzekering tegen Zee- en Brandschade, directeur *G. Obreen.* Nominaal Kapitaal *f* 5000, gefourneerd *f* 500. laatste uitdeeling *f* 75.

N.° 26, om 18 pCt. opgeh. | N.° 27 om 18½ pCt. opgeh.

Ns. 28—31. Vier Aandeelen in de Hollandsche Zee- en Brandverzekering-Maatschappij, directeuren *van Oosterzee en van Putten.* Nominaal Kapitaal *f* 5000, gefourneerd *f* 250, laatste uitdeeling *f* 110.

N.° 28, om 20½ pCt. opgeh. | N.° 30, om 20 pCt. verkocht.
» 29, » 21 » » | » 31, » 20 » »

N.° 32. Een Aandeel in de Verzekering-Maatschappij MERCURIUS, directeuren *van Oosterzee en Stronck.* Nominaal Kapitaal *f* 5000, gefourneerd *f* 1000, laatste uitdeeling *f* 50. Om 19½ pCt. verkocht.

N.° 33. Een Aandeel Sleephelling-Societeit, directeur *D. Dunlop*, groot *f* 1500, laatste uitdeeling *f* 100. Om 87 pCt. opgehouden.

N.° 34. 1/80 Aandeel in de Eerste Helft van den Eigendom in de Nieuwe Rotterdamsche Courant, groot *f* 850, rentende a 5 pCt.

N.° 35. 1/80 Aandeel in de Tweede Helft van den Eigendom van gemelde Courant, groot *f* 850, rentende 5 pCt.

N.° 36. 1/80 Aandeel in de Geldleening van gemelde Courant, groot *f* 500, rentende 5 pCt., regt gevende op een Exemplaar van deze Courant, en 1/80 Aandeel in de zuivere Winst tot en met het jaar 1863.

N.° 37. Een Stel Nieuwe Rotterdamsche Courant, bestaande in 1/80 Aandeel in iedere Helft van den Eigendom, en 1/80 Aandeel in de Geldleening, gefourneerd *f* 2200 (bij combinatie).

Ns. 34, 35, 36 en 37 gecombineerd om *f* 3201 opgehouden.

Zeetijdingen.

Nederland.

ROTTERDAM 15 sept. Het schroefstoomschip *Warrior*, kapit. Warne, is heden namiddag van hier te Stettin aangekomen. — Volgens partic. berigt van kapit. P. Lommerse, voerende het schip *H. Liduina*, van Java naar Schiedam, in dato 24 junij, had hij van het Engelsch schip *Guiding Star* overgenomen den tweeden stuurman met 9 man der equipage van het door het volk verlaten Engelsch schip *Sunny South*, aangezien er op de *Guiding Star* voor hen geene voldoende ruimte was, en heeft gezegde kapitein Lommerse deze 10 man den 20 julij ll. behouden te St. Helena aan wal gezet.

HELLEVOETSLUIS 16 sept. Gearriveerd *Fame*, Scott, v. Newcastle; *Ida*, Halley, van Poole; *Anna*, Plokker, van Berwick; *Gem*, Horton, *Hendrika Catharina*, Faber, *George & Sarah*, Hargrave, en *Young Mary*, Hudson, alle vier van Londen; *Cornelia*, Dijk, v. Nantes; *Whampoa*, H. Kramer, en *Elizabeth*, Veenstra, beiden van Batavia; *Stadland*, Kuckens, v. Baltimore; *Clara Hickman*, Hickman, v. New-York; *Bordeaux* (st.) van Bordeaux; *Leader*, Scarpe, van Liverpool; *Hannah*, Hendry, v. Middlesbro'. en *Harmina Gezina*, Rasker, van Londen. — Vertrokken *Columbine* (st.) en *Batavier* (st.), beiden n. Londen, en *Alert* (st.) n. Hull. — De *Gironde* (st.), naar St. Petersburg, is op de reede geankerd; de wind N. W.

ZEILKLAAR te HELLEVOETSLUIS *Delft*, van Geelkerken, naar Batavia; *Batavier*, Hoek, naar Batavia via Cardiff; *Jacoba*, Schultz, *Vrouw Clara*, Staal, en *Voorwaarts*, Vink, alle drie naar Newcastle; *Cygnet*, Boyce, *Comely*, M'Culloch, en *St. Andrews*, Johns, alle drie naar Grangemouth; *Andrew Wilson*, M'Allan, en *James*, Lovell, beiden naar Leith; *Johanna Pauline*, Wessels, naar de Oostzee; *Magdalena*, Buining, en *Alida*, Oldenburger, beiden op avontuur.

BRIELLE 16 sept. (N. W.) Vertrokken *Schiedam* (st.) naar Londen.

MAASSLUIS 16 sept. De kof *Ecliptica* is op de reede teruggekomen. — Heden niets gepasseerd; de wind N. W.

BROUWERSHAVEN 15 sept. Heden avond arriveerde *Volant*, Whiting, v. New-York.

BROUWERSHAVEN 16 sept. (N. W.) Gearriveerd *Vigilant*, Sprague, en *Katty Darling*, Norton, beiden v. Liverpool, *Friendship*, Earl, van Poole, *Economy*, Reunisson, van Shields, *John Stroud*, Harris, van Swansea, en het Engelsch stoomjagt *Vesta*, Cullingham, van Douvres, alle zes naar Dordrecht, en *Belt*, Hall, van Sunderland naar Rotterdam.

AMSTERDAM 15 sept. Het schip *Eliza*, kapit. W. Visser, zou, volgens berigt van Suriname, tegen het laatst van augustus van daar herwaarts vertrekken. — Het schip *Johanna Margaretha*, kapit. Visser, van het Nieuwe Diep n. Frederikstad, is, volgens berigt van Krageroe van 13 dezer, in de Noordzee gezonken, doch het volk gered.

TEXEL 15 sept. (Z. W. — W.) Gearriveerd *Amerika*, P. L. Zeeman, van Batavia; *Jenny*, Struyk, van Cardiff; *Diana* (st.), *Jonge Reintje*, Croes, *Friesland*, Boontje, en *Visscherij*, Gunter, alle vier van Londen; *Fox*, King, van Yarmouth; *Westerkwartier*, de Lange, van Hartlepool; *Dewdrop*, Canny, *Albatross*, Brown, *Shincliffe*, Copperthwaite, *Thomas Gales*, Laidler, *William*, Scott, *Herald*, Hutchinson, *Aratus*, Cardner, *Catherine*, Johnson, en *Ver*, Dreyer, alle negen v. Sunderland; *Norfolk Tar*, Watson, v. Middlesbro'; *Vijf Gezusters*, Kuiper, en *Argonaut*, Robertson, beiden v. Newcastle; *Twee Alida's*, Visser, van Nerva; *Thekla*, Olsson, van Stockholm; *Erndte*, de Wall, v. Koningsbergen; *Maria*, Mohring, v. Dantzig; *Anne Margrethe*, Walloe, v. Christiania, en *Vennerne*, Klock, van Noorwegen; gisteren nog *Apollo*, Kraeft, van Riga, en *Soeblomsten*, Petersen, van Noorwegen. — Vertrokken *Friheden*, Stibolt, *Ora & Labora*, Halvorsen, en *Greyinde Karen Wedel*, Roed, alle drie n. Noorwegen; *Jantina*, Strating, en *Fossina Siers*, Boiten, beiden op avontuur.

TEXEL 16 september. Gearriveerd *Louisa Kroonprinses van Zweden*, van der Linden, van Batavia; *Davo*, Wijtenhorst, van Soerabaija; *Salatiga*, Besier, van Banjoewangie; *Cornelia & Henriette*, Gollards, en *Anna Augusta*, Tinholt, beiden van Akyab; *Nederwaard*, Kwakkelstein, van Colombo; *Dan*, Holm, van Santos; *Lina*, Nasholm, van Bahia; *Victoria*, Sanderson, van Mobile, en *Amaranth*, Probst, van Baltimore.

VLIE 12 sept. Nog vertrokken *Jonge Brechtus*, Teensma, naar St. Petersburg; *Antoinette*, Peters, naar Riga; *Emanuel*, Larsen, en *Tre Venner*, Thorsen, beiden naar Noorwegen, en *Margaretha*, Korte, op avontuur.

VLIE 14 september. (Z. O.) Gearriveerd *Julia*, Larsen, en *Drie Gezusters*, Bart, beiden van Noorwegen, en *de Amstel* (st.) van Harburg. — Vertrokken *Hunsingo*, Oostema, n. Newcastle; *Geertruida Catharina*, de Winter, n. St. Petersburg; *Frederik Hendrik*, Meyboom, n. Uleaborg; *Terra Nova*, Pedersen, *Drie Gezusters*, de Groot, *Johanna*, Gabrielsen, en *Catharina Elizabeth*, Pot, alle vier naar Noorwegen; *Willem*, Kröger, en *Adolph Heinrich*, Meijer, beiden naar Hamburg, en *Iduna*, Roskamp, op avontuur.

VLISSINGEN 15 sept. Voor Antwerpen bestemd zijn op de Schelde gearriveerd *Columbus*, Matthijs, van Rangoon; *Rio Plata*, von Harten, en *Maria*, Hoeck, beiden van Buenos-Ayres; *Johan Ch. Simony*, Thorsoe, van Aux Cayes; *Emma Louise*, Rabe, van Odessa, en *Désiré*, Vollemaere, van Mentona. — Vertrokken 12 dezer *Josephine*, Chaney, naar New-York, en *Sir John Franklin*, Johnson, naar Baltimore; 14 *Maria*, Norman, naar Galatz.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te SINGAPORE 31 julij *Delfshaven*, Verhey, van Akyab. — Te NEW-YORK 30 augustus *Jenny Lind*, Gill, van Rotterdam. — Te PALERMO 3 september *Fortuna*, Noordhoek, van Messina. — Te KROONSTAD 7 sept. *Jonge Andries*, Steffens, van Rotterdam.

Te HONG KONG 18 julij *Henriette Maria*, Bakker, v. Cardiff (alles wel aan boord). — Te BORDEAUX 13 september *Gisceurs*, Lavignac, van Batavia. — Te PAIMBOEUF 12 september *Louise*, Michel, v. Amsterdam. — Te BREMERHAVEN 10 sept. *Abeldina*, Olthoff, v. Dantzig; 11 dito *Stadt Leer*, Jacobs, v. Amsterdam. — Te BOLDERAA 6 september *Alida*, Peper, *Hermann Heinrich*, Lindeboom, en 7 dito *Stad en Lande*, Wijma, alle drie v. Amst. — Te KROONSTAD 5 sept. *Karen Louise*, Nielsen, *Hercules*, Viereck, *Noord-Holland* (st.), Blad, *Libra*, Oostra, *Magrieta*, Klasen, *Louisa Helena*, Aggen, *Harmonie*, Doewes, *Hollandia*, Petersen, en *Geerdina*, Doewes, alle negen v. Amsterdam, *Freerk Jan*, Smit, van Newcastle, *Pomona*, Lootsman, van Neustadt, en *Eendragt*, de Boer, van Groningen; 6 dito *Gesina Reina*, Sap, van Bergen, en *Æolus*, Klein, van Alloa. — Te STOCKHOLM 6 september *Kronprinsessan Louise*, Nilsson, van Amsterdam.

Vertrokken:

Van SINGAPORE 18 julij *Martha*, Tiernan, naar Cowes; 21 dito *Marinus Willem*, van Duyn, n. Soerabaija. — Van BALTIMORE 29 aug. *Julia* n. Rotterdam.

Van ANTWERPEN 13 september *Ida*, de Boer, naar Genua, *Wicherdina*, Degenhardt, naar Kroonstad, *Hendrika Annegina*, de Boer, naar Koningsbergen, en *Alida*, Harding, op avontuur. — Van HAMBURG 13 sept. *Vrouw Reina*, Kruisinga, n. Groningen. Van CUXHAVEN 11 sept. *Pollux*, Molenaar, naar Petersburg. — Van BREMERHAVEN 12 sept. *Anna*, Lodewijks, naar Gothenburg. — Van KIEL 11 sept. *Hermanna Das*, Das, naar Dantzig. — Van TRAVEMUNDE 13 sept. *Herstelling*, Duiven, naar Petersburg, en *Eersteling*, Coerkamp, naar de Oostzee. — Van DANTZIG 11 sept. *Tetsia*, Pluktje, naar Harlingen. — Van PILLAU 10 sept. *Twee Gebroeders*, de Groot, naar Amst. — Van BOLDERAA 6 september *Eendragt*, de Boer, naar België. — Van KROONSTAD 5 september *Zeemeeuw*, Bontekoe, naar Groot-Brittanje, *Margrietha Hendrika*, Datema, naar Antwerpen, *Louise Sophie*, Hollander, en *Vriendschap*, Bakker, beiden naar Elseneur; 6 dito *Margina*, Smit, naar Jersey, *Vrouw Martha*, Wegener, naar Hayle, *Elsina Jantina*, Dijk, naar Cork, *Gesina*, de Boer, n. Bordeaux, *Johannes Hermanus*, Visker, naar Antwerpen, *Catharina Luitgarda*, Stuitje, n. de Maas, *Catharina*, Zeegers, naar Rotterdam, *Dankbaarheid*, Kolk, n. Hamburg, *Eelbrendina*, Atzema, naar Lubeck, en *Johanna*, Oldenburger, naar Stettin; 7 *Dina Marchina*, Engelsman, naar Londen, en *Gesina*, Pronk, naar Kiel.

UITGEKLAARD: Van TAGANROG 24 aug. *Jacquelina & Elise*, Sikkens, naar het Kanaal. — Van STOCKHOLM 6 sept. *Eendragt*, Bos, n. de Oostzee. — Van ARCHANGEL 30 aug. *Rensina*, Prak, naar Abbeville.

REVAL 15 sept. Het Ned. schip *Marchina Margrietha*, kapit. Hut, van Bergen naar St. Petersburg, is den 8 dezer op het eiland Oesel gestrand; de lading zal geborgen worden.

In de SOND gearriveerd: 10 sept. *Sophie*, Möller, van Dantzig naar Rott., en *Anine*, Jensen, van Storebedinge n. Amst.; — 11 sept. *Gesina*, Slinger, van Riga, *Jason*, Baker, *Den Glaister*, Wilson, en *Einigkeit*, Marquering, alle drie van Dantzig, *Hendrik Pieter*, Vil, en *Spesnova*, Erichsen, beiden van Petersburg, *Familien*, Otterbeck, van Nerva, en *Kroonprinses Louise* (st.), Visser, van Stockholm, alle acht naar Amsterdam; *Ceres*, Skonager, van Petersburg n. de Maas; *Anna Catharina*, Huges, van Riga naar Schotland; *het Toeval*, de Vries, naar Stettin, en *Twee Broeders*, Prins, n. Riga, beiden van Bergen; *Nancy*, Andersen, van Dantzig naar Holland; *Geerdina*, van der Wal, van Rott. naar Petersburg; *Margrietha*, de Groot, en *Lambertha*, Karst, beiden van Amst. n. de Oostzee; — 12 sept. *Lucas Wildervank*, de Groot, van Amst. naar Petersburg.

HOLTENAU gepasseerd 10 sept. *Hoffnung*, Alberts, van Kiel n. Amst. — RENDSBURG gepasseerd 10 sept. *Jantina Gesina*, de Haan, van Koningsbergen naar Dordrecht.

Engeland.

Te FALMOUTH gearriveerd 13 sept. *Eppo Hendrik*, Schut, van Rio-Grande, en *Jacoba Carolina*, Snoek, van Taganrog, 14 dito *Fenna Gerarda*, Struik, van Galatz, alle drie om order. — Bij FALMOUTH 14 sept. *Anna Maria Henriette*, Zwanenburg, v. Santos.

Van ROCHESTER vertrokken 12 sept. *Drie Gezusters*, van der Meulen, n. Sunderland. Van NEWCASTLE uitgeklaard (tot 12 sept.) *Pomona*, Ydo, naar Cadix, *Ardina*, van der Weyden, *Luitenant-Admiraal Callenburg*, Valkenier, *Alberdina*, Scherpbier, en *Ida*, van der Byl, alle vier naar Lissabon, *Hillegonda*, Voordewind, *Bellamy*, van Driesten, en *Auke Berg*, Thaden, alle drie naar St. Petersburg. Van DUNDEE vertr. 12 *Stad Enschedé*, Niggebrugge, naar Zwolle. Van GLOUCESTER 11 *Quatre Bras*, Bondix, naar Liverpool. Van BRISTOL uitgeklaard 12 *Antina*, Westers, naar Cascaes. Van WATERFORD vertr. 10 *Jacoba*, van der Plas, en van DUBLIN uitgeklaard 10 *Johanna Margaretha*, Hubert, beiden naar Liverpool.

De hoeker *Vereeniging*, kapit. den Breems, van Vlaardingen naar Gibraltar, was den 12 sept. op de hoogte van de SINGELS.

Gepraaid:

Den 13 julij, op 17 gr. 4 min. ZB. en 4 gr. 25 min. WL., geseind de Ned. brik *Hendrika*, van Batavia, hebbende 75 dagen reis, met noodmasten, zwaar beschadigd; zou St. Helena aandoen om te repareren.

Den 26 julij, op 16 graden ZB. en 33 gr. 40 min. WL., *Minister Pahud*, J. M. Pfeil, van Rotterdam naar Batavia.

Den 8 september, bij de Sorlings, *van Bosse*, W. E. Hageman, v. Rotterdam naar Batavia.

Den 9 sept., op 48 gr. NB. en 8 gr. 14 min. WL., de Ned. brik *Elisabeth & Jacoba*, kapit. J. G. Lucas, van Amsterdam n. Akyab.

Door de *Arnold Böninger*, v. Baltimore te Hellevoetsluis binnen: Den 14 sept., bij Wight, een Ned. schip, toonende Amsterdamsche collegievlag met n.° 330 (*Elisabeth Anthonia*, J. Jansen, v. Amst. n. Batavia).

Cargalijsten.

Rotterdam.

SOERABAIJA, Elisabeth, Feenstra. — 1760 pic. Koffij, 240 pic. Peper, 64 pic. Cochenille, 266 pic. Indigo en 111 pic. Kaneel, NHM.

LONDEN, Sarah Jane, D. Oliver. — 1 l. Guano, Mees en Moens.

MIDDLESBRO, Emerald, Blowey. — 87½ t. Gietijzer, Claus en Raulino; 63 t. IJzerwerk, Order.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA, het Nederlandsch Schoenerschip *Hendrika Bartina*, kapitein *F. Meppelder.* Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*, en te Amsterdam bij *Jan Daniels en Zn. en Arbman.*

DANTZIG, het Nederlandsch Kofschip *Marianna*, kapitein *B. B. Vlas.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

KAAP HAITI, het extra snelzeilend Hanoversch Barkschip *Verden*, kapit. *C. W. Kopperman.* Adres bij *Kuyper, v. Dam en Smeer.*

KONINGSBERGEN, het Deensche Schoenerschip *Ane Catharine*. kapitein *P. Claussen.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

NEW-YORK, het Amer. Clipper-Fregatschip *North Sea*, kapitein, *C. G. Delano.* Adres bij *Wambersie en Crooswijck* en *Kuyper, van Dam en Smeer.*

STETTIN, het Nederl. Kofschip *Tjakkina*, kapitein *T. L. van Sluis.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

TRIESTE, het snelzeilend Nederl. gekoperd Schoenerschip *Eduard*, kapit *L. de Boer.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

VALPARAISO, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Fregatschip *Oldenbarneveld*, kapitein *A. Meyboom.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

Te Amsterdam:

BOMBAY, het Nederl. gekoperd Barkschip *Alida Maria*, kapitein *J. de Vries.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

Beursberigten.

MADRID den 15 September.

Spanje 1½ pc. 26, dito 3 pc. 41½.

PARIJS den 16 September

Frankrijk 3 pc. 70. 75. Spanje 1½ pc. 25½; Binnenl. 3 pc. 40½.

LONDEN den 16 September.

De Geconsolideerden 3 pc. 93⅜ a ½. Rusland 5 pc. 109; dito 4½ pc. 98. Spanje 1½ pc., 25 a ½; dito Buitenl. 3 pc., 44 a ½. Portugal 3 pc. 46. Mexico 3 pc. 22½ a ⅞. Peru 4½ pc. 80. Grenada 3 pc. 23 a 24; dito Uitg. 7½ a 8. Venezuela 4½ pc. 33 a 34; dito Uitg. 14. Holland 4 pc. 98½; dito 2½ pc. 65.

WEENEN den 16 September.

Nationale Metalliek 5 pc. 85½; Metalliek 5 pc. 83½. Wissel Londen *f* 10. 07. Zilver *f* 4½.

ANTWERPEN den 16 September.

België 2½ pc. 55½. Spanje 1½ pc. 24½; idem Binnenl. 3 pc. 40⅜. Metalliek 5 pc. 80½, 80.

AMSTERDAM den 16 September.

				Laagste koers.	Hoogste koers	Geblev. koers.
NEDERL.,	Werkelijke Schuld	2½	pCt.	63⅜	63 15/16	63⅞
»	dito dito	3	»	75 13/16	76⅛	76⅛
»	dito dito	4	»	95¼	95⅜	95⅜
»	Amort.-Syndicaat	3½	»			
»	Handel-Maatschappij	4½	»	133		
»	O. I. Leening	4	»			
»	Leen. Holl.-Spoorweg					
»	Rijn-Spoorweg	4½	pCt.			
»	Maatsch. v. Weldadigh.	4	»			
FRANKR.,	Certificaten	3	»			
RUSLAND,	Obl. bij *Hope & Co.*	5	»	103¼		
»	dito dito 1828/29	5	»	102⅞		
»	Cert. dito 1831/33	5	»	92¼		
»	dito dito 1840	4	»	85¼		
»	dito bij *Stieglitz*	4	»	85¼		
»	dito » dito Nieuwe	5	»	94⅜	94⅞	94⅜
»	dito » dito 1855 dito	5	»	95 13/16	96	95 13/16
»	dito te Londen	4½	»	94½		
»	Certific. van Assign.	6	»			
»	Inschr. dito	6	»			
POLEN,	Aand. 1835, *fl.* 500		*f*			
»	Obligatien	4	pCt.	79⅜		
SPANJE,	Buitenlandsche	1½	»	24⅜	24⅞	24⅜
»	dito	3	»	43⅜	43⅜	43⅜
»	Binnenl. a *f* 6000	3	»	39⅜	39 7/16	39⅜
»	Amortisabele Schuld			6½		
»	Bewijzen van Coupons					
OOSTENR.,	Obl. bij *Goll & Co.*	5	pCt.	81½		
»	dito dito	4	»			
»	dito Metall. Oude	5	»	76 3/16	76 11/16	76½
»	dito Nieuwe bet. te Amst.	5	»	84⅜	85 1/16	84⅜
»	dito Nation. Metalliek	5	»	77⅜	78 1/16	77 13/16
»	dito Metall.	2½	»	39¾	39½	39½
»	Weener Aand. fl. 250	4	»	*f*		
BELGIE,	Certificaten	2½	»			
»	dito bij *Rothschild*	2½	»	51⅜		
PORTUG.,	Oblig.	3	»	45⅜	45 3/16	45½
»	dito Uitgest.		»			
VENEZ.,	Obl.	4½	»	30⅜	31	
»	Uitgest.	1½	»	13⅜		
GRENADA,	Oblig	3	»	21⅜	21 15/16	21½
»	Uitgestelde			7 3/16	7 5/16	
MEXICO,	Oblig	3	pCt.	21 9/16	21 11/16	21 9/16
»	dito Onbepaalde	3		21 5/16	21 11/16	21 9/16

Griekenland, 1825, 5 pc., 5 5/16, 5½. Ecuador, £ 100, 1 pc., 14 15/16; dito Onbepaalde 14½. Louisiana, 5 pc., 100.

Beleening 4 pc. Prolongatie 3½ pc. Disconto 4 pc.

Voor Hollandsche fondsen was de stemming vrij vast en de prijzen der meeste iets beter. Overigens was de stemming zeer flaauw, maar vooral waren Oostenrijksche en Spaansche zeer aangeboden.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland 2½ pc. 63⅜. Spanje 1½ pc. 24⅜. dito Binnenl. 3 pc. 39⅜. Oostenrijk Metall. 5 pc. 76½.

ROTTERDAM den 16 September.

Nederlanden, Werkelijke Schuld, 2½ pc., 63⅜; id., 4 pc., 95½. Portugal, te Londen, 3 pc., 45½. Rusland, Cert. bij *Stieglitz*, 1855, 5 pc., 96 1/16 l. k., 96⅜ h. k., 96 1/16 gebl. k. Oostenrijk, Metal., 2½ pc., 39 5/16; idem, Rente *te Amsterdam*, 5 pc., 85⅜; Nationale, 5 pc., 78⅛ l. k., 78⅛ h. k., 78 1/16 gebl. k. N. Grenada. 3 pc., 21⅜ l. k., 21 11/16 h. k., 21 11/16 gebl. k.; dito Uitg. 7½ l. k., 7 5/16 h. k., 7 5/16 gebl. k. Ecuador, N., 1 pc. 14½.

De markt verkeerde heden in eene lustelooze stemming.

Wisselkoersen.

AMSTERDAM den 16 September.

Hamburg	2 maanden	35 1/16.	geld.	Lissabon..	3 maanden	41	geld.
idem	zigt	35 5/16	»	Porto	3 —	41	»
Londen..	2 maanden	11. 62½	»	Petersb...	2 —	183½	»
idem	zigt	11. 72½	pap.				

ROTTERDAM den 16 September.

Londen............ 2 maanden *f* 11. 60, kort *f* 11. 70.

Marktberigten.

ROTTERDAM den 16 September.

GRANEN. Tarwe: 154 ℔ Jarige witb. Poolsche *f* 540, *f* 565; 155 ℔ Jar. dito dito *f* 540; 160 ℔ Jar. Hoogl. Kleefsche *f* 530; 155 ℔ Jar. Rijn *f* 450; 160 ℔ Nieuwe Hoogl. Kleefs. *f* 460; 157 ℔ N. Nassaud. *f* 455. Rogge: 145 ℔ Archangel *f* 255.

BOTER. Eerste kwaliteit *f* 55 a *f* 56, 2de dito *f* 53 a *f* 54.

SCHIEDAM den 16 September.

MOUTWIJN	per Ned. Vat zonder Fust *f* 25. —	zonder
JENEVER	» » » » » - 30. 50	de
AMST. PROEF....	» » » » » - 31. 75	belasting.

AMSTERDAM den 16 September.

GRANEN. Heden gedaan van Tarwe 77 Ned. ℔ Bovenl. Rijs *f* 14½ per mud. Van Rogge 139 ℔ Inlandsche *f* 255.

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 16 September.

TABAK. Heden werden verkocht 27 v. Maryland per *Medaillon*, 36 en 15 dito per *Leila*, 27 v. dito per *Alexander*, en 30 v. Virginie per *Richard Anderson*.

AMSTERDAM den 16 September.

HENNEP. In de gisteren avond alhier gehouden veiling zijn verkocht: 3 kav. Venetiaansche P. C. van *f* 65½ a *f* 66; 1 kav. dito B. a *f* 59; 1 kav. dito S. a *f* 56½; 7 kav. dito gehekeld A. A. van *f* 86 a *f* 93½; 4 kav. dito dito C. F. van *f* 82½ a *f* 83½; 2 kav. dito dito C. C. van *f* 72½ a *f* 75 en 7 kav. Koningsb. Lagen van *f* 60½ a *f* 62½. De 21 b. Petersb. Rein zijn tot *f* 61 opgehouden, doch na de veiling uit de hand verkocht. Van de Venetiaansche zijn 30 kav. opgeh.

RUM. Heden zijn uit de hand tot geheimen prijs afgedaan 60 st., aangevoerd per *Margaretha Maria*, van Nickerie.

LONDEN den 15 September.

KOFFIJ. Zeer levendig en met veel kooplust voor Native Ceylon. Zaturdag ll. zijn tot volle prijzen eene partij goed ordinair van 1500 b. meestal tot 53/, kleine partijtjes zeer ordinair tot 52/, ca. 400 b. Costa Rica werden mede tot ferme prijzen geplaatst. — RIJST met meerdere vraag voor Carga; 3000 z. zijn verkocht tot 9/3 a 9/6, en 100 ton goed middel a blank Bengaal tot 11/9 cont., als mede 2000 z. Larong tot 9/6 en 4000 z. Bengaal gebroken tot 9/3 pr. cwt. — KATOEN zonder handel. — VRUCHTEN. Rozijnen zijn 2/ terug gegaan. Heden zijn drie ladingen aan de markt, tot 54/ pr. cwt. Zaturdag ll. is de eerste lading Patras Krenten aangekomen en verhandeld tot 80/; eene andere, heden aangekomen, werd langzamer tot denzelfden prijs afgedaan; de kwaliteit is over het algemeen goed. — SUIKER. Ruwe. Doordien de houders te hooge vorderingen doen, gaat er weinig om; anders bestaat er voor de Mauritius soorten nog al eenige vraag. Eene zeilende lading van 847 k. blonde Havanna, n.° 12, pr. *Madrevino*, is heden voor Antwerpen verkocht, geheel geassureerd tot 32/. Eene dito van 500 k. en 650 z. Bahia bruin is op dezelfde conditie geplaatst voor Amerika tot 28/6. Nog 200 ton bruin Madras gelost tot 39/. De voorraad bestaat heden uit 63825 ton tegen 48391 ton in 1855 op denzelfden datum. De afleveringen der week bestaan uit 4820 ton, waarvan 890 ton voor uitvoer.

GRANEN. Met meerder kooplust. Engelsche Tarwe 3/ a 4/ hooger. Vreemde soorten 1/ a 2/. Meel mede 2/ a 3/. Inlands. 1/ a 2/ voor Amerika. Gerst flaauw en 2/ a 3/ lager. Haver ferm en 6 d. hooger. — OLIEZAAD. 1400 quart. Bombay zijn verkocht tot 60/ a 61/, goede kwaliteit; 1500 quart. Calcutta Raap dito zijn opgehouden tot 57/2. — HOP. Heden waren ca. 3000 pakken nieuwe aan de markt, welke coulant tot de volgende prijzen verkocht werden, als: Weald of Kent tot 60/ a 70/; Sussex 60/ a 65/.

VEEMARKT. De aanvoer van buiten in de laatste week was nog al aanmerkelijk. Ingeklaard waren 2606 Ossen en Koeijen, 596 Kalveren, 314 Biggen en 6188 Schapen. Over het algemeen bleef de handel zeer lusteloos.

LIVERPOOL den 15 September.

KATOEN. Vaste markt, met verkoopen van 8000 b.

ANTWERPEN den 16 September.

RIJST. Heden werd bij ons bekend de verkoop van ca. 2000 z. Rangoon per *Amazon* en 80 v. Carolina. — KATOEN. Op levering is verkocht een gedeelte der partij Suratte, juist aangevoerd per *Queen of the Avon*, bestaande uit 1400 b. — VERWHOUT. De 160/m. kil. Campêche per *Columbus* en de 160/m. kil. per *J. B. Simouny* waren reeds op levering verkocht. — POTASCH. Sedert de laatst ontvangen berigten van New-York zijn de Amerikaansche soorten gerezen. 1ste soort geldt heden fl. 22½. 18 disp. vaten en en 10 dito op levering per *John H. Elliott* zijn heden afgedaan. — SUIKER. Ruwe met goede vraag en gesoutenеerd. Er zijn afgedaan 536 kisten Havanna per *Martha Cley*. N.° 10/10½ tot fl. 19½. Er is nog meer verhandeld, doch zonder de juiste opgave daarvan te weten. Geraffineerd zonder zaken. — GRANEN zonder belangrijken handel; evenwel is voor Tarwe eene kleine verhooging toegestaan. Cubanka is gedaan tot fl. 13⅜ a 14 en Inl. roode tot fl. 18⅜ per 80 kil. Rogge mede iets fermer. Voor Inl. is bet. fl. 8⅜. Voor Archangel is geboden fl. 9⅜, doch zonder verkoop. Eenige 100 heet. Amerik. zijn geplaatst tot fl. 9.

AVIGNON den 13 September.

MEEKRAP. Racijn met goeden omgang en levendige vraag fr. 47 a 48 rosé en fr. 50 a 51 palud. Een honderdtal vaten verhandeld a fr. 60 SFFF rosé en fr. 62 a 63 SFFF palud. de delvingen der Racijn leveren dit jaar een deficit van een de op de gemiddelde opbrengst der andere jaren, en men heeft eene aanmerkelijke vermindering over de oppervlakte van grond waargenomen.

Advertentien.

De Heere verblijdde en schonk ons heden voorspoedig eene welgeschapen DOCHTER.

W. VAN BALLEGOOIJEN.
H. VAN BALLEGOOIJEN,
geb. DE BRUYN.

Sprang
15 *September* 1856.

Heden overleed, tot onze diepe droefheid, na eene ongesteldheid van weinige dagen, ons geliefd jongste Zoontje LOUIS FRANÇOIS, in den ouderdom van circa 15 maanden.

H. WITTE.
H. M. E. WITTE,
VAN DER WOERD.

Leyden
16 *September* 1856.

DEPARTEMENT ROTTERDAM DER MAATSCHAPPIJ
tot Nut van 't Algemeen.

GEWONE VERGADERING,

op HEDEN, den 17 September 1856, des avonds ten 7 ure, in het Gebouw des Departements. — Rapport der Afgevaardigden ter Algemeene Vergadering. — Mededeelingen van het Bestuur. — Beraadslaging over een vroeger gedaan Voorstel, enz.

In naam van het Bestuur,
G. VAN REYN, *Lid en Secretaris.*

LAGERE INDUSTRIE- EN HERHALINGSCHOOL.

De PLAATSELIJKE SCHOOL-COMMISSIE brengt ter kennis van de Ingezetenen dezer Stad, dat de, onder goedkeuring en met welwillende ondersteuning der Stedelijke Regering, door haar opgerigte **Lagere Industrie- en Herhalingschool** ook gedurende het aanstaande Wintersaizoen zal worden voortgezet, ten einde Jongelingen en Mannen van meer gevorderden leeftijd, die de Lagere Scholen bezocht hebben, gelegenheid te geven om het vroeger aangeleerde te herhalen en zich verder te bekwamen. Behalve in het *Lezen*, *Schrijven* en *Rekenen*, zal tevens Onderwijs in de beginselen der *Meet-*, *Werktuig- en Natuurkunde* en in de *Vaderlandsche Geschiedenis* gegeven worden. Er zal **3 maal 's weeks**, en wel Maandag-, Woensdag- en Vrijdag avond, van 6 tot 9 ure, School gehouden worden, terwijl het Schoolgeld op **10 Centen** in de Week bepaald is. Jongelingen boven de 14 jaren oud, en alle Mannelijke Ingezetenen, die verlangen van dat Onderwijs gebruik te maken, worden uitgenoodigd zich op Vrijdag of Zaturdag den 19 en 20 September aanstaande op te geven bij eene Commissie, die daartoe op gemelde dagen, des avonds tusschen 7 en 9 ure, zitting zal houden in een der Lokalen van het Oudemannenhuis. De aanvang der Lessen is bepaald op Woensdag den 1 October aanstaande.

De Plaatselijke School-Commissie voornoemd,
Namens dezelve, de Sub-Commissie ad hoc.

P. K. GÖRLITZ.
Dr. J. W. SLUITER.
Dr. A. DE JAGER.
Dr. M. C. MENSING.

BUITENGEWONE
ALGEMEENE VERGADERING
van HH. LEDEN der
VEREENIGING VOOR GYMNASTIE- EN ZWEMSCHOLEN,

ter zake van een Locaal voor de Gymnastieschool, op ZATURDAG den 20 SEPTEMBER 1856, des middags ten 6½ ure, ten Kantore van den Heer *H. van Rijckevorsel*, aan de Leuvehaven.

Rotterdam 17 *September* 1856.

Het Bestuur,
H. VAN RIJCKEVORSEL, *Voorzitter.*
J. L. NIERSTRASZ, *f.d. Secretaris.*

MAATSCHAPPIJ
TOT BEVORDERING DER TOONKUNST
AFDEELING *ROTTERDAM.*

JAARLIJKSCHE ALGEMEENE VERGADERING van de **LEDEN** der **Afdeeling**, WOENSDAG 17 SEPTEMBER 1856, des namiddags ten één ure, in een der Localen van de Muzijkschool, aan de Nieuwe markt.

Namens het Afdeelings-Bestuur,
J. R. SMALT, *Secretaris.*

INRIGTING
TOT WERING DER BEDELARIJ VAN KINDEREN
te ROTTERDAM.

STADGENOOTEN!

In het begin dezes jaars zijn wij tot u gekomen met verzoek ons wel te willen ondersteunen in onze poging tot **Wering der Bedelarij van Kinderen.**

Onze roepstem was niet te vergeefs. Door u daartoe in staat gesteld, door de Regering der Stad ondersteund in het kosteloos beschikbaar stellen van een Locaal werd onze Inrigting in Boschhoek in de Baan omstreeks het midden van Januarij geopend.

Komt en ziet wat wij doen en reeds hebben gedaan. Uw bezoek zal ons hoogst welkom wezen. Gij zult kunt u dan overtuigen hoe wij de ons toevertrouwde gelden hebben besteed en in welken geest wij mogten werkzaam zijn.

Wij zijn nog getrouw gebleven aan onze beginselen en indien onze proeve niet geheel mislukt mag genoemd worden, uw geven en uw weigeren, dat is het middel daartoe geweest.

Thans zijn de in Januarij ontvangen gelden verbruikt en daarvan geven wij u kennis. Zendt dan aan een van ons uwe vernieuwde bijdragen thans toe. *Op Woensdag en Donderdag* 17 *en* 18 *September e. k. zal er met geslotene Bussen aan uwe Huizen een rondgang gedaan worden en* daarvan zal afhangen of wij kunnen voortgaan. Gaarne willen wij ons onze geringe moeite verder getroosten om daartoe door u geholpen de bedelende Straatjeugd op te vangen, aan te nemen, voor grooter kwaad te bewaren en zoo mogelijk teregt te brengen.

Maar wij hebben veel noodig. Geeft dan ieder wat van het uwe, de bedelende en schreeuwende Luciferjongens zijn er immers niet meer!

Voor hen wordt uw geld gebruikt. Blijft hun uwe gaven weigeren langs de straat en aan de deur. Gij hebt het resultaat op de straat aanschouwd. Bestendigt dat.

Later hopen wij u een volledig verslag te geven van ons werk, voor zooverre gij u daarvan door een bezoek aan de Inrigting nog niet hebt overtuigd.

Wij hebben gezien hoe menig kinderhart is ontloken voor het goede toen het door uwe zorg in beter kring verkeeren kon. En zijn wij niet altijd geslaagd, er is toch menige kleine wiens hartje warm klopt voor de bete broods en voor het onderwijs hem gegeven, wiens tolk bij u te zijn ons eene aangename taak mag wezen.

Gruwzame, ondenkbare ellende naar het ligchaam en naar de ziel hebben wij gezien en opgezocht en mogen verzachten en verligten voor de Kinderen. Het was maar een druppel in de Zee, wij weten het. Maar het moge u toch tot voldoening wezen, gelijk het menige kleine, van wiens verwaarloozing gij u geen denkbeeld kunt vormen, ten zegen is geweest.

Bestendigt dat door uwe gaven om hunnentwil!

Het Bestuur der Inrigting voornoemd,
Mr. P. F. HUBRECHT, *Voorzitter.*
H. VAN RIJCKEVORSEL, *Vice-Voorzitter.*
J. MEES *R. A. Zn.*, *Penningmeester.*
Mr. J. G. DE BRUYN.
H. W. DE CRITTER.
F. DEKKER.
J. VAN DER HOOP *A. Zn.*
G. J. HUYGEN.
Mr. H. C. VERNIERS VAN DER LOEFF.
H. W. A. VAN OORDT.
C. M. OVERGAAUW.
L. PINCOFFS.
Mr. J. A. FRUIN, *Secretaris.*

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY
genezen alle ***Borstziekten, Kortademigheid enz.***

J.. v.. D.. L..., te Grootebroek, leed sedert 19 jaren aan Borstkwaal, waardoor hij als een geraamte werd en dag noch nacht rust gevoelde. Hij beproefde onderscheiden geneesmiddelen, doch allen te vergeefs. Nu drie maanden geleden begon hij de **Pillen** van ***Holloway*** te gebruiken en de **Zalf** des morgens en des avonds op de Borst in te wrijven, waardoor hij dadelijk eene behoorlijke nachtrust had, en nog bijna twee maanden daarmede voortgegaan zijnde waren alle kenteekenen der kwaal verdwenen.

Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **J. M. VAN RENESSE,** Depôthouder te **'s Gravenhage**; aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN**, te **'s Hertogenbosch**; alsmede in *Holloway's Etablissement* te **Londen**, 244, Strand, en te **New-York**, 80, Maiden-Lane.

DOOR HET VERMEERDERD DEBIET ZIJN DE OP NIEUW VERMINDERDE PRIJZEN NU DE VOLGENDE:

DOOSJES PILLEN van *f* 0. 80, *f* 1. 85, *f* 3. 00, *f* 6. 75, *f* 13. 50, *f* 20. 50.
POTJES ZALF.... » - 0. 80, - 1. 85, - 3. 00, - 7. 05, - 13. 85, - 20. 95.

VERKOOPING VAN BOEKEN,

in verschillende **Talen** en **Vakken** van **Wetenschap, Kunst** en **Smaak**, benevens PRACHT- en PLAATWERKEN, ATLASSEN en KAARTEN, MUZIEK, PLATEN, SCHILDERIJEN en LIEFHEBBERIJEN, waarbij eene kleine Verzameling *Horens* en *Schelpen*, op Maandag den 29 September 1856, en 9 volgende dagen, des avonds ten *zes* ure, door en ten Huize van den Boekverkooper ***J. F. K. SCHWAEBE***, in den Oppert te Rotterdam, bij wien de Catalogus a 10 *Cents* te bekomen is.

Alles te zien op Vrijdag en Zaturdag den 26 en 27 September 1856, van 10 tot 3 ure.

. Bij **J. J. ARKESTEYN & ZOON**, te 's Hertogenbosch, is van de Pers gekomen en bij alle Boekhandelaars te ontbieden:

Het BLOEMKORFJE,

een buitengewoon lief en nuttig **Leesboekje voor de Jeugd**; naar het Hoogduitsch door *J. WATERREUS*, Onderwijzer te Delft. Prijs 15 *Cents*.

De Uitgevers willen niets zeggen tot aanbeveling van dit Boekje, dat zich door eenvoud en natuurlijkheid boven de meeste Leerboekjes onderscheidt. Het stelsel der *niet-verbuiging* is er gedeeltelijk op toegepast om alzoo het vloeijend lezen der Leerlingen te bevorderen. De Uitgevers vleijen zich met het gunstigst debiet.

Te Rotterdam, bij
ARRENBERG & VAN REYN.